

חידושי פתקה: עברי דבר עברית למשוררנו **הלאומי**

ועכשיו עוובה בכלל
מוציאים ידוץ ורגוני ואין עומד בפרץ.

בית הספר יפרא מופיע בתלבשת רשמית
פתוצרת חוץ ואין מכלים.

על שפת הים מעמידים לשרות הצבור העברי
כסאות מרננע עם בד מתוצרת חוץ ואין בודק
אותם.

הלאה ה-צמחוניות!
הנער העברי - לגדוד ים!
גודד למגיני השפה העברית!
גודד למגיני תוצרת הארץ!
גודד לכל דבר ויקר לנו בארץ!
הנער! העם העברי מחכה להגבתך ולהגנתך!
הנער ב-גודדים - לפעולות!

ועכשיו עלינו לשלם בעד חסא זה לך לא...
 שלמנו במשך שנים משכורת של ניסטר ליודע
 גרמנית בער עכודה של אפס. -
 ועכשיו עלינו לשלם בעד חסא זה - רק חמש
 מאות לאי.
 וזהי רק התחלה של רשימה.
 הרשימה היא ארוכה. - אבל טרם נתנה לפרסום
 משום עין נישא.
 אנשי הסוכנות - קוראים לעונש זה בלשון
 נקיה: פצויים.
 פצויים בעד מה?
 גרמנו איזה היוזק לאנשים אלה?
 מאיפה שאבו אנשי הסוכנות את התורה הזאת
 שצריך לשלם פצויים בעד זה - שחדלים להטא,
 שחדלים לבזוז כספי העם?
 אין חק כזה בעולם!
 כן, צריך לשלם פצויים לפקיד, כשמפטרים אותו
 בלי שום סבה, והפקיד נשאר בלי פרוטה לזמן ידוע. -
 אז מן החובה המוסרית ורק מה צד המוסרי,
 ולא מצד החוקי-שנותן העבודה המפטר את פקידו

כן. מן ההנהלה הציונית בזה שהחזיק
 את הפקידים האלה במשכרות שמנות. ושבזבו עליהם
 את כספי העם היל.
 והעונש צריך להיות לא בתשלומים של כספים.
 כי החסא הוא פלילי.
 ואם אין בידי העם העברי האפשרות היורידית,
 לדרוש חזרה את הכספים שנתבזבו.
 ואם אין בידי העם העברי לשלוח את המשלמים
 והמקבלים גם יחד לפלילים.
 אבל דבר אחד לכל הפחות צריך להעשות.
 והוא: לשלח את המשלמים והמקבלים יחד-ל-...

בן-ציון פרנס!
 ברכתי הלבבית
 לארושי בתך לונה עם ביל
 אהל
 זידל שניצר

הישוב לא התחף במרמז זה גם אין
 להשתתף בעתיד. אנו הרואים את מעשיה של הפקידות
 בירושלים. מכירים את המצב יותר מאשר מנהיגיו
 היושבים בלונדון...
 הישוב גם לא יאשר את המרמז. לא יתן סנקציה
 לגור-הדין של מות על הציוניות.
 על ההנהגה אפא לדעת. שאין היא מדבירה
 יותר בשם העם שנשל את אמונו ממנה. היא מדברת
 לכל היותר בשם כנוסית "ברית-שלום" ואביוניהו.
 היאחזו גם הלאה בקרנות המזבח של הנהלת
 עיני העם? הישמעו לפחות הפעם לקריאת העם:
 ל-תקוני שדרתיך ולא לעותי! !
 אולי יתפכחו טוף-טוף המוני היהודים. אולי
 תתגלה לפניכם הבגידה בציוניות. אולי יתקוממו ויפילו
 את ההנהגה שגרמה למפלותינו?
 ההנהגה אינה רוצה לעזוב את מקומה?
 מדינאי צרפתי אמר פעם: אפשר לרמות חלק
 מהעם-תמיד. את העם כולר-פעם אחת. אבל אין

הננו משתתפים בצערן של משפחת
מר משה איזנשטדט
 ומר ישראל צרגינסקי
 במות עליהם
שפרה צרגינסקי
 ומביעים להם בזה את נחומינו.
י. קרניאל ומשפחתו

לרמות את כל העם תמיד...
 אולי יבא הפעם קץ לתרמית ההנהגה.
 אולי יבין הפעם-העם חכם ונבון את הדברים
 כהויתם.
 ואם לא עכשיו - אימתי?

יום הששי
 מאת עזמות

מול טוב, רבותי, וסימן טוב לכלנו ולכל עם
ישראל, שזכינו בשבוע זה לאב חורג חדש
 בממשלתנו בארץ.

לכאורה, הדבר תמוה קצת בעיניכם ושואלים
 הנכם: מה ענינו של אב-חורג? אצל ממשלתנו? הבה
 ואפתר לכם את החידה:

היהודים בלונדון קוראים לרב הראשי שלהם לא
קסיף-ראבאי אלא **קסיף-ראבאי** כלומר, רב חורג.
ויהודי ירושלים קוראים למזכיר הראשי של הממשלה
לא קסיף-קרטארי אלא **קסיף-קרטארי** כלומר,
 מזכיר חורג. ועכשיו, שנתעלה האכרץ (יונג בלע"ו)
 להיות **במקום הנציב** הריהו האב-חורג שלנו
 וממשלתנו ירצה הודה היא האם-החורגת - ויווג
 מן השמים, ומכתבו החורג של המזכיר לעבדאללאה
 נגד הפגישה עם ויצמן בעמאן הלא יוכית.

הווג הנחמד הזה משתדל להפטר קימקא-קימקא
מהפקידים היהודים בממשלה ולעשותה מה שקוראים
Judenrein נקיה מישראל...
 ורצים אתם בודאי, שאביא לכם עובדות ומעשים -
 מהיכא-תיחי! דוגמאות הייתי יכול להביא עשרה קבין,
 אבל מסתפק אני הפעם במועט.
 הנה, למשל, רצו בני-דודנו להפטר פעם-מהציוני
 הנדול בירושלים ועשו לו במשרדו **סיף-קאף**, אבל

לא הצליחו. מה עשו? הלכו ללונדון הבירה והשתדלו
 שם בחלונות הגבוהים להרחיק את **יועץ-המשפטים**
 מכאן. הלך בן-טוב-איש להתאונן לפני ויצמן והלך
 ויצמן להתאונן לפני מקדונלד והלך מקדונלד זהבטיח
 לויצמן *parole d'honneur* כי כל זמן המשא-ומתן
 ישאר הכל *Status quo* ולא תפל משערות ראשו של
 בן-טוב-איש ארצה (חוץ מאשר אצל הספר). וליתר
 בטחון נגש מקדונלד אל התילפון, צלצל בכעס לזקן-
 הממרה בקולוניאל-אופיס, שישב את בן-טוב-איש על
 כנו בירושלים.

לכאורה, הרי זה טוב ויפה, האז וכבר בקשר לנו
 ויצמן בהיותו בירושלים כי אייה בטוף ניסן. אחר הפסת,
 נזכה לראות את היועץ-המשפטי בירושלים בלויית שוטר
 בריטי ארוך כגלות מביתו למשרד וחוזר חלילה, מחמת
 שהוא תלמיד-חכם גדול, כנראה, שאינו יוצא יחידי
 בירושלים אפילו ביום... והנה, הביאו לנו העתונים
 ידיעה מפתיעה כי נשלח בשליחות מיוחדת לרוסיה
 ולהרי-חושך מעבר לסמבטיון, וכל כך למה? - אך
 ורק כדי לקיים את ההבטחה שנתנה לא ויצמן אלא
 לבני-דודנו...

עד כאן - הקפה א' ועכשיו מערכה שניה.
 גם מרדכי היהודי היושב בשער המלך אשר
 בירושלים הבירה ילך לו אחרי עבור ארבעה חדשים
 ל-Sierra Léona אשר באפריקה המערבית להיות
 לפקיד על הכושים כאשר עשה לוק לפני בואו לכהן
 פאר בארץ ה-נייטיבס שלנו...
 ואחרי מרדכי הגיע תורה של הדסה (לא זו
 שבבתי-החולים), לא עמדה לו, כנראה, זכות-אבות,

לבן-הנציב היהודי, והריהו נוסע אפס חיי לשנה
 וחצי, כלומר לחופשה-אריכתא לארצות הברית כדי
 להרצות על "ברית-שלום" (אגב, מה בין ברית-שלום
 לברית-מילה? אבל נניח את זה לפעם אחרת...). חבל
 רק, שלא שלחו את הבן לסיירה לאוונה במקום
 מרדכי על "קבר אבות" של לוק לאות של "סימפאטי"
 אל ידידו זה. הן רק לפני שנה, כמדומני, היה מכתת
 את רגליו לדבר-מצוה וחוזר על פתחי החנויות של
 הסוחרים והבעלי-בתים החשובים מאחב"י בעירנו כדי
 לבקש מהם חתימות המלצה לטובת לוק...
 וחבל מאד, מאד-מאד, שלא שלחו במקום מרדכי
 לארץ-השחורה את ידידו בן-חיים. מצדנו אנו, הרינו
 מוכנים ומוזמנים כלנו בנערינו ובזקנינו לחכם בשתי
 ידים על היוזה שלו לאפריקה. מוותרים אנו עליו גם
 לעשרת-השבטים וגם לבני-דודנו אעפ"י שהוא יהודי
 חרד ובא להתפלל בימים נוראים בבית-הכנסת של
 תלפיות והגבאים דהתם מכבדיב את עוכר העליה
 הזה ב-עליה שמנה ומושיבים אותו ב-מזרח אעפ"י
 שלבו בטוף מערב...
 כל זה, כמובן, אינו נוגע לענין ורק דרך אגב
 ספרתי לכם כל זאת כדי שתדעו, עד כמה גבאינו יודעים
 לרקד/מה יפית" גם לפני "הגויים" שלנו...
 ועיקר כוונתי היתה לספר לכם בסוד, כמובן,
 שבן-אבי ה-*Enfant terrible* שלנו, אשר יצא הפעם
 בשלום אחרי מאמרו התקיף *Je réaccuse* נגד צ'נסלור
 מתכוונן לצאת במאמר חדש בשם *Je réaccuse* ורמו
 יש מגבוה, שאם יוסיף עוד *ré* אחד קטן ישלחו אותו

ישר למלטה לקיים מה שנאמר: "מלטה נפשי".
 מחמת שהפקיד החדש הממונה על העתונות בארצנו
 כשמו כן הוא: פרנס, ונמנה לפרנס חדש על
 העתונאים...
 ואחרון חביב - המפקד העליון העושה רביזיה
 בחול בלי "צבא הים והיבשה" מחכה בכל יום שיבוא
 לו רשיון-כניסה לארץ אעפ"י שיתמהמה ואעפ"י שהצדק
 מצפת וגבור-המאורעות הערבי בעירנו מטייל לו
 להנאתו ולהרחבתו בתוככי ירושלים ואין פוצה פה
 והוא "מצפף"...

הוא אשר אמרתי: יהודים יש לנו די הותר"
 לא רק בממשלה העליונה כי אם גם בכל משרדיה כאן,
 לרבות במשרדי הדאר בעירנו. פקיד יהודי כי יצב את
 משרתו בדאר או שנשלח למקנס אחר, ממלאים את
 מקומו בפקיד אחר קתולי או ארמני. לקיים מה שנאמר:
 "יודען-ריין", ולא עוד אלא, שפקיד אחד מבני-דודנו
 בן "סמך"-שנתפש בזמן האחרון - כך מספרים לי -
 בעוון גנבת מכתבי-אחריות של מוסדות הצדקה
 מאח"בי ושנדחה ממשרתו - נתקבל מיד לפקיד חשוב
 בבלידיה, ויהא חוטא נשכר...
 קשה להאמין כל זאת, אבל איי היא ארץ כל
 האפשרויות וב-ביתנו הלאומי אפשר להאמין גם לזה.

ומדי דברי בבית-הדאר, נזכרתי במעשה שהיה
 בשבוע זה.
 נכנסה אשה עבריה וחשובה לבית-הדאר ונגשה
 אל החלון לקנות בולים והפקיד דבר עמה, כמובן, אנ-

גלית. פנתה האשה אל החלון השני והפקיד ענה לה
 צרפתי גרונית של ה-Frères, סבבה האשה המסכנה
 את המעקה ועברה אל החלון השלישי והנה האשנב
 הקטן מדבר אליה ערבית - שו בידק? רצה אל הח-
 לון הרביעי והלה מנסה את כחו לדבר עמה גרמנית.
 למזלה נגמרו החלונות ולא זכתה לשמע. גם תורכית
 והוטנסטוטיט. בקצור, האשה עמדה על דעתה ודרשה
 בכל תקף מהפקיד שידבר עמה עברית. אבל הפקיד
 לא נהפעל כלל ויעץ לה עצה טובה לפנות אל הקהל
 ולבקש אדם אחד אשר ירחם עליה ויאיל להיות
 מתורגמן ביניהם...
 רצה האשה למחלקת-הדרישות ודרשה וצדקה
 בעברית וענו לה גם שם בכל הלשונות, חוץ מעברית...
 ואני אמרתי בחפזי כל אנגלי באי הוא כוזב,
 כיחוד אחרי המאורעות והספר-הלבן ואפילו אחרי אגרת
 מקדונלד, וכשנפגשתי שלשום באחד מבני עשרת-
 השבטים, מהמתוקנים שבהם, אמרתי לו אגב-שיחה
 בלשוני:
 I wish I could tell you in English what
 I think of you in Hebrew.
 זאת אומרת: לו יכולתי להגיד לך באנגלית את אשר אני חושב על אודותיכם
 בעברית, עד שקראתי בשבוע האחרון בעתון תל-
 אביבי מעשה נפלא בזונ צעיר אנגלי ונתקררה דעתי -
 ולמה אכחד? - חשדתי בכשרין והכיתי על חסא.
 מסתמא קראתם גם אתם את המעשה: זוג
 אנגלי צעיר נכנס לתנות גלנטריה בת"א. האנגלים
 (הספך בקטור ד)

רופאים לאומיים מיעצים לחיות לשתות "נ"ה רבי"ר"

למה? מפני שהבירה הזאת מביאה מרפא לאלו שסובלים ממחלות הקיבה ומעיים.
מדוע? מפני שהבירה הזאת מחזקת ומרננת את הגוף ומשקיסה את העצבים.

ובעיקרו! שותים אותה בחשק רב.

ועל הכל! היא טובה ביחוד לנשים הרות ומיניקות—מפני שהבירה הזאת מרבה ומשפרת את חלבן.

דרשו בכל מקום רק ב"ר"ה מהפירמה הקרברו.

הסוכן היחיד לא"י ועב"י: יצחק דיסקין, נחלת בנימין 74 מרכז מסחרי תל-אביב ת. ד. 458

OLD SCOTCH WHISKY

של המלך גורג' הרביעי המחזק את הידידות ומקרב את הלבבות מאין כמוהו

כשאמרו חז"ל: גדולה לגימה המקרבת את הלבבות התכוונו בעיקר לויסקי אמתי

נסה פעם — ותמשך להשתמש בו!

מברית-שלום ולא מצאתי—אין אף דמעה אחת יהחיה בנאד-הדמעות הזה...

ובשולי התמונה כתוב באנגלית פסוק מה-בייבל, איכה ה', ט"ו: שבת משוש לכי. הפך משושנו לאבלי. בכה יבכו להולך, ממש כמו בתשעה-באב, ואנחנו האם עלינו לשמח דחם ושלום! הפתגם הצרפתי אומר: Plus ça change, plus c'est la même chose.

ופירושו בלשוננו הוא בערך: כל מה שמתחלף יותר, המצב נשאר יותר במקומו. ואולי עוד יותר גרוע, אסור לבקש מלך חדש ביחוד אצלנו, והגציר-בים החדשים שלנו הלא יוכיחו...

וכדי לסיים בכי טוב, אספר לכם מעשה בהילולא דרמבעהג'ס בטבריה.

זה היה לפני כמה שנים. בנסעי למירון בצפת התעכבתי בטבריה לראות את ההילולא של ר' מאיר ובקרתי גם את הישיבה הסמוכה לקברו של בעל הגם. השמש מהר להגיש לפני את פנקס האורחים וכבדני בחתימה טובה, דפדפתי קצת בספר ובין כל הכתבות הארוכות הקצרות בכל מיני לשונות ומליצות, נמשכה עיני אל כתובת אחת קצרה וזו לשונה:

בקרתי את מאיר בעל-הגם, ועל החתום: מאיר בלי נס', זה היה—מאיר דיזנגוף.

נדפס בדפוס העברי ירושלים.

רוצים הם לחיות בירושלם, דוקא ב-בית-הלאומי שלהם, ובכ"ז הולכים גם הם מכאן לאט לאט, ונשף הפרידה שערך הראים לכבודו של מברוגורדאטו יוכית. (אגב, השוטרים מבני-דודנו אינם יכולים לבטא שם זה וקוראים לו מאפי-קונטרסטר עד היום הזה...)

לא אספר לכם, ממובן, את פרטי הנשף מחמת שהייתי נחבא אל הכלים ונדחקתי בין האורחים הרבים בחינת רואה ואינו נראה שהרי א"א שוה בשוה עם מי שהשמתה במעונו בענין העירייה העברית הנפרדת וכיצא בזה, כידוע לכם, אבל על דבר אחד רואה אני את עצמי מחויב לספר לכם על הקריקט-טורה, שהוכנה לכבוד היום, תמונה נהדרה מעשה יד-אומן, שהיתה בלי שום ספק המסמר של הנשף.

תארו-נא בדמיונכם:

ראש המשטרה בקולפק השחור לראשו, מנוקל לעינו הימנית, מקל-השוטרים בידו על בסנו והוא עצמו הולך קוממיות, הולך מירושלם ועל פניו עננה קלה, כלו אומר: good-by! בשביל צר לאורך כל התמונה ולרגלי הרי-יהודה שמתוכם נשקף מגדל-דוד, הולכת שירה קטנה כמו ב-לויה, הסו-שלום, אכלים וחמויי ראש, בראש וראשונה, שני קצינים בריטיים הולכים עקב בצד אגודל ואין ופניהם כבושים בידיהם, שני שוטרים מבני-דודנו ושני כלבים ירודי-אזניים אחריהם... ובסוף הולכים ציבילים אחדים הדומים לשיך זקן ותרמילו בידו, ערבי מתורבש וצקלונז בימינו ואחרון חביב—אנגלי ארוך וזוכה...

בקשתי ביניהם יהודי אחד מאגודת-ישראל או

שקריבים אותו בשעת הצורך הסמכורים לו פנים רק מחשש, שמה יקרוח את תבשילים ויתנקם בהם בעטו, אם יפגעו ככבודו.

כה אמר פייסי גרילי, הסופר היהודי האיטלקי שקנה לו שם עולם. בספרות, ואני עבדכם ר' עזמות אומר שלו חי פייסיגרילי זה בירושלים ע"הק ולו שאל לעצתי, הייתי מציע לפגוע להוסיף אי-אלה דבורים ליתר באור, כגון: אלה שמקרבים את העתונאי בשעת הצורך, כל אלה רודפי-הכבוד, מבסשי-ריסלמה ומחפשי-הדגל והגבאות, כל היענקוצים של מגדלי למיניהם ה Parvenus של החברה—שונאים הם את העתונאי המנוצל, חותרים תחתיו בסתר, יורדים לחייו, מספלים עליו דברי שקר וכזב ורודפים אותו עד חרמה אם הוא מעז חלילה לבקרו—ואין חכם כבעל הנסיון...

ואין חכם כגרמנים, אע"פ שאנו היהודים, עם החכם ונבון, מחויקים אותם לטפשים ולתמימים. הנה, בשבוע זה ספר לי אחד משכני במכונית תלפיות כי נפגש בזמן האחרון בגרמני זקן ממיסדי השכונה הגרמנית בעירנו, כשהוא מטייל במקלו על יד תלפיות, הורה לו תזקן באצבע על הקמס הגדול של עשרת-השבטים ואמר בגרמנית: Sie bauen hier ein neues England... sie scheinen sehr fromm zu sein... sie wollen nur in Jerusalem leben...

(האנגלים בונים כאן ירושלים חדשה... כנראה, שהם אדוקים מאד... רוצים הם לחיות דוקא בירושלם ע"הק...)

בירושלים ואת העגלונים מפ"ת לפקיד הדאר, ולבי סמוך ובטוח כי ידעו להגן על כבוד שפתנו העלובה כשם שהגנו עליה בתערובת-צער-בעלי החיים בת-א...

יש באוצרי עוד עצה טובה, להזמין את הזוג הצעיר האנגלי מת"א לירושלים ולהלפיות, ראשית כל, יהנו קצת מאוירה הטוב של שכונתנו אשר נהפכה לקיסנה אמיתית, והשנית—וזהו העיקר!—הייתי מזמין את הזוג לטייל פעם במכונית של מר-חיים מתלפיות לירושלים וביחוד מירושלים לתלפיות אחרי איזו הצגה במוצ"שק, למען יזכו לראות את בבלי בועזי אנפין וביחוד את הרגש המוסרי המחייב את פקידנו במוסדות הלאומיים והבלתי-לאומיים ולרבות הנשים הכבודות שלהם, לקשקש בקול רם בלשוננו של פונטי-חזיר ולפטפט אנגלית בהברה ספרדית מביאליסטוק ומאיי-שוק...

יש לי עוד עצות והצעות שונות, אך עוד חוזן למועד.

מי שאינו בקי בספרי העתונאות סכוה, שתענואוי הוא איש כעל וכיות מיוחדות מפני שכתואפראות הריחו מקבל את המקומות המעולים הנם, מיניספרים סמכורים לו פנים, האמנים הגדולים הם מסקורביו ומדכרים אליו בלשון של חבה, אמת, אכל הקהל הגדול אינו יודע, כמה שונאים אותו מעומק הלב כל אלה

(המשך מעמוד א')

דברו עברית ודרשו דוקא מתוצרת הארץ. כשנכנסו עמם בשיחה בענין זה אמרו: אנו נמנים על יושבי הארץ הזאת והרגש המוסרי מחייב אותנו לידע את הלשון ולהשתמש בתוצרת הארץ.

איני יודע כיצד מתיחסים אתם, חביבי הקוראים וביתוד הקוראות, אל הענין הזה ואפשר שאתם אפיקורסים קצת בנידון זה, אבל צריך אני להגיד לכם—שחקו אם תוכלו—כי בקראי על הרגש המוסרי אצל אנגלים בארצנו ובזמננו—מעין שעסנו וכלאים זכ"ו—ברכתי ברכת שהחיינו...

ועצתי אמונה למנהל הדאר בעירנו, שיפנה לזוג הצעיר האנגלי בח"א ויקבל מהם במתנה מעט מ-הרגש המוסרי אשר יחייב גם אותו לא לדעת חלילה את שפתנו העברית—כי מי יעלה על דעתו כזאת?—כי אם לכל הפחות להעמיד פקיד אחד או שני פקידים עברים על יד חלונת הדאר בירושלים למען יוכלו לענות לקהל העברי בלשוננו ולמען לא יצטרך כל יהודי וכל יהודיה בלכתם אל הדאר לסתב אחריהם מתורגמן מן הרחוב ומתוך הקהלה, כעצת פקידו החכם...

ואדמה, כי לא רגש מוסרי אלא חובה מוסרית ולא רק מוסרית אלא לאומית ומסחרית יש כאן: להתחשב עם הקהל העברי, שרב מגין ובנין של לקוחות הדאר כאן הם יהודים ושלשת רבעי ההכנסות של הדאר בירושלים באים מכיסיהם של אחיבי, ואולי, מי יודע, אם לא כדאי לחזמן ולמנות את ידידנו אברהם שפירא מפ"ת למנהל הדאר